



ISSN 1891-0920
NR. 3, JUNI 2011





INNHold :

Årsmøte, medlemsmøte og daal bhat 31. mars 2011	2
Hvem tar seg av Nepals kulturarv?	8
The Hollies i Oslo og Trondheim	10
Palmstrøms bilder	11
Hva har skjedd siden sist?	13
Forsidebilde: Lena Fauske Bidrag til Norge-Nepalforeningens jubileums- fotokonkurranse	

Kontingenten

Det er tid for å betale kontingenten for 2011. Hvis du ikke allerede har betalt for 2010, så gjør det nå

Konto: 6011.06.71221.

Enkeltmedlem kr. 175, familie kr. 225, organisasjon kr. 350. Du må gjerne betale for to år.

ÅRSMØTE, MEDLEMSMØTE OG DAAL BHAT

- ble avholdt i "Batteriet" torsdag 31. mars 2011

ÅRSMØTET

Lena Fauske la frem årsberetningen som her gjengis i sin helhet:

NORGE-NEPALFORENINGENS ÅRSBERETNING 1. januar – 31. desember 2010

Styret fra 15. april 2010 til 31. mars 2011

Leder	Lena Fauske
Nestleder	Tor Møgedal
Kasserer	Evy Pedersen
Utstyrsansv.	Tordis Korvald
Webansvarlig	Dag Norling (x)
Redaktør	Marit Bakke (x)

Verv utenfor styret

Valgkomite Kirsten Greiner (x)
Trude Berget

Revisor Roy Friis
(x): Valgperioden utløpt.

Norge-Nepalforeningens medlemmer Foreningen har ved årsskiftet 165 medlemmer (mot 159 i fjor), men bare 45 av disse har betalt kontingent for 2010.

Åpne medlemsmøter

Foreningen har i 2010 avholdt 4 egne medlemsmøter.

8. februar – 'Fem skatter av evig snø'
Medlemsmøte. Jon Gangdal viste bilder og film fra den første norske og svenske - Mattias Karlsson - bestigning av Kangchenjunga (8586 m) – verdens tredje høyeste fjell.

Hamro Patrika legges ut som en pdf fil på Norge-Nepalforeningens hjemmeside: www.norge-nepal.no. Pdf filen sendes direkte til medlemmer som har e-post. De som ikke har internett får sendt en printet papirversjon i posten.

Redaksjon: Marit Bakke

Layout: Dag Norling

Norge-Nepalforeningens logo: Stein Fossum

Forsidetegningen: Sigmund Setreng

Kangchenjunga betyr 'Fem skatter av evig snø'. Fjellet ble antatt å være verdens høyeste fram til 1852, og bærer på mye av Himalaya-klatringens ukjente historie. Gangdal fortalte ^{OGSA OM} den siste utviklingen i sherpa-samfunnet Rolwaling, og hva som nå skjer med hele området Gauri Shankar. Medlemsmøtet ble arrangert på Miljøhuset i Grensen. Fremmøte ca 70 stk. Se HP nr. 1, 2010.

15. april – Fotojournalistikk om dalitter og tibetanske flyktninger

Årsmøte og medlemsmøte. I januar og februar 2010 var studenter i foto-journalistikk ved Høgskolen i Oslo på feltarbeide i Nepal, og på medlemsmøtet viste to av studentene resultatene fra oppholdet. Anette Karlsen fortalte om sitt prosjekt om dalitter i vestre Nepal, mens Sean Murray viste bilder fra møtet med tibetanske flyktninger i Kathmandu. Anette og Sean fikk flere spørsmål om to sider ved den nepalske hverdagen som vi ikke vet så mye om. Prosjektarbeidet ble ledet av Per Anders Rosenkvist, høgskolelektor i fotojournalistikk ved Høgskolen i Oslo, og han fortalte om bachelorstudiet og om samarbeidet mellom Høgskolen og Photo Circle i Nepal (<http://www.photocircle.com.np/>). Til stede ca 20 personer. Se HP nr. 3, 2010.

29. september: Everest – historien-drømmen-triumfen-tragedien

Medlemsmøte. Tommy Rambøl, byggmester fra Ørje, og i tillegg bonde, skogbruker, dykker, brannmann, ekspedisjonsklatrer og fotograf, foredro på IKM Internasjonalt kultursenter og museum, Tøyenbekken om sin tur til Everest. I lysbildeforedraget satte han opplevelsen i sammenheng med historie, natur og kultur i Himalaya. Som deltaker i en flernasjonalt kommersiell ekspedisjon kunne han dessuten belyse forskjellige sider ved ekspedisjonskulturen på Everest, samt forholdet til Sherpasamfunnet i Khumbu. Fremmøte ca 20 personer. Se HP nr. 4, 2010.

25. november: Himalayas døtre

Medlemsmøte. Høsten 2010 skrev Sissel Henriksen mange artikler i Klassekampen om kvinnenes situasjon i Nepal etter rundreise i Terai og Kathmandudalen. Reisen ble gjennomført i samarbeid med Family Planning Association

of Nepal (FPAN, stiftet i 1959) og International Planned Parenthood Federation (IPPF) som har hovedkontor i London. På medlemsmøtet fortalte hun og viste bilder fra sterke møter med kvinner. Mødredødelighet, trafficking og abort var noen av temaene som ble tatt opp. Sted: Batteriet. Fremmøte 6 stk. Se HP nr. 1, 2011.

Styremøter

Styret har avholdt 6 styremøter og et antall arbeidsmøter i forbindelse med redigering og utsendelser av Hamro Patrika, oppdateringen av nettsiden, Nepalheftet o.a. Styremedlemmene har som i tidligere år kommunisert og koordinert sin virksomhet via tlf og e-post. Disponibel fritid blant styremedlemmene er ulikt fordelt, men vi har takket være stor innsats maktet å holde aktivitetsnivået oppe.

Noen prioriterte styresaker:

- Foreningens økonomi:

Kontingentinnbetalingen er foruten lotteri og kaffesalg på medlemsmøtene foreningens eneste inntektskilde. Kontingentinnbetalingen går som i tidligere år tregt, og er for styret et stadig tilbakevendende tema. Vi tok et ekstra skippertak for å få inn kontingenten før jul. Det hjalp noe, men langt fra nok. Skal foreningen ha en fremtid, må medlemmene bli flinkere til å betale års-kontingenten. Foreningens drift er følgelig avhengig av at utgiftene holdes på et lavt nivå. Tidligere grep i forhold til porto- og trykkingsbesparelser med e-post, web-side og Hamro Patrika på nettet, og det sjenerøse tilbudet om gratis lokale for medlemsmøtene i Batteriet, har vært avgjørende for aktiviteten i det foregående året. Bedret medlemskontakt og –verving er viktig for å øke inntektene, men inntil videre er vi fortsatt nødt til å "snu på skillingen" i alt vi foretar oss.

For mer om økonomi, se årsregnskap og revisjonsrapport.

- Nepalheftet "til Nepal"

Styret har besluttet å lage et nytt Nepalhefte. Det har vært trykket to tidligere hefter, ett i 1987 og ett i 1996 (opplag 4000, støttet av Norad). Mye har skjedd i Nepal de siste 15 år, både politisk og praktisk som gjør at tiden er moden for å lage et nytt hefte. Formålet med publikasjonen er å informere om landet geografisk, historisk, politisk og sosialt, om mennesker, natur, kultur,

skikker, samt gi praktisk informasjon for turister og andre som reiser til eller arbeider med Nepal. Det nye heftet vil bygge på det gamle, men vi bli redigert der det er behov. Tema som bistand og miljø vil vektlegges i større grad enn i de tidligere heftene. Heftet er også tenkt sendt til skoler og undervisnings-institusjoner med samfunnsfag og u-landsproblematikk i fagkretsen. Redaksjonen ble satt i desember 2010 og skrivearbeidet gjennomføres i løpet av 2011. Formatet vil bli A5 og opplag 3000. Ferdig publikasjon påregnes høsten 2011. Vi har fått midler av Utviklingsfondet, samt at vi har søkt Norad om støtte. I redaksjonen er Marit Bakke, Olav Myrholm og Lena Fauske.

- Medlemsmøtene.
Styret diskuterer fortløpende mulige temaer til medlemsmøtene og ønsker stor bredde, - også bistands- og utviklingstemaer. Samtidig etterlyses innspill fra medlemmene for å finne temaer som "trekker folk" til møtene. Vi har i senere tid vurdert å gå ned til bare ett medlemsmøte i tillegg til årsmøtet grunnet manglende oppmøte fra medlemmer og andre.

Hamro Patrika og hjemmesiden
I 2010 ble det utgitt 4 numre av Hamro Patrika, i januar, mars, juni og september.

Også i 2010 var de fleste artiklene originale, skrevet dels av redaktøren, dels av eksterne bidragsytere. Vi har fortsatt å bringe bilder fra Arild Palmstrøms gave til Norge-Nepalforeningen med farens, Knut Palmstrøms dias fra FN-oppdrag i Nepal i 1957. Det har også vært hyggelig å kunne bruke bilder fra fotokonkurransen i forbindelse med foreningens 25 års jubileum i 2009. Styret oppfordrer fortsatt medlemmene til å skrive om kontakter og prosjekter i Nepal eller orientere oss om ting som HP bør skrive om.

Møter og aktiviteter annonseres regelmessig på hjemmesiden. Den inneholder også en del informasjon om Nepal og praktiske opplysninger for de som ønsker å reise til Nepal. Styret er i gang med å oppdatere informasjonen på hjemmesiden.

Oslo 31. mars 2011

For styret i Norge-Nepalforeningen For medlemmene

Lena Fauske
Styreleder

Etter valget består styret i Norge-Nepal foreningen av:

Leder	Lena Fauske
Nestleder	Tor Møgedal
Kasserer	Evy Pedersen
Redaktør	Marit Bakke (gjenvalg)
Web-ansvarlig	Annelies Ollieuz (ny)
Utstyrsansvarlig	Tordis Korvald
Valgkomiteen	Hem Gurung og Anurada Gurung
Amundsgård (ny)	
Utenfor styret bistår Dag Norling med layout på Hamro Patrika.	



Newar Kathmandu 1984 Foto: Dag Norling



Mountain people

helping mountain people to help themselves



David Durkan

Etter årsmøtet fortalte David Durkan om arbeidet med å bygge skoler i Nepal. David, "Dave" blant kjente, er opprinnelig waliser, men etter mer enn 30 år i Norge blir han ofte kalt "en norsk waliser i Nepal" (se Hamro Patrika, 4/2009, side 38-42). Daves yrkesbakgrunn er sportsutstyr og han har arrangert mange turer og ekspedisjoner i Nepal.

Davids sosiale engasjement i Nepal går helt tilbake til 1977. Under en tur langs Silkeveien vokste det fram et spørsmål: "How could one contribute to enable others less fortunate to utilize their own resources to improve their own life situation?" Resultatet ble Shrinking Horizons, et nettverk med venner som etter hvert støttet mer enn 50 gressrots mikro-prosjekter i Nepal. Da Dave i 1984 ledet to grupper til den norske Everest Base Camp, møtte han Karma Gjelogin. Karma var i gang med å bygge en skole i Syangma-Tati, nærmest på egen hånd, og han trengte hjelp. Dave sa: Hakk stein fra fjellet, så skal jeg kjøpe materialene til taket. Seks måneder senere fikk Dave et postkort: "All stone dug out, when you come to Nepal? Soon yes?"

Gjennom hele foredraget fikk vi bekreftet Daves arbeidsform; slentrende, humoristisk, til tider improviserende og alltid optimistisk. Men vi skulle ikke la oss lure – vi forsto raskt at prosjektene var basert på grundig og systematisk planlegging, ikke minst den økonomiske siden av saken. Noen år senere ble organisasjonens navn endret til Mountain people (Fjellfolk til fjellfolk),



som betyr Mountain people (of Norway) helping Mountain people (in Nepal). Per i dag er 17 førskole prosjekter fullført eller under bygging – målet er 50 førskoler i 2015.

Inntektene kommer fra David / Hurrungane Turlag (inklusive salget av boken Turer fra Turtagrø), foredrag av Børge Ousland, Sir Chris Bonington, Leo Houlding, Tormod Granheim og Jarle Traa, samt bidrag fra venner og firmaer. I Nepal

Over: David Durkan forteller på NNFs årsmøte. Foto: Marit Bakke

Under: Skolebarn i Syangma-Tati. Foto: David Durkan.

lønnes en deltidsansatt med 500 norske kroner per måned, samt at det samarbeides med frivillige i Lions Club, Leo Club, Room to Read, og venner. Du finner mer informasjon på: www.mountain-people.org.





DAAL BHAT

Maten ble litt forsinket fra Indian House, og i ventetiden viste Dave lysbilder fra Tibet. Snakken om Nepal fortsatte livlig mens vi spiste deilig daal bhat, og alle (omkring 20) var enige om at det hadde vært en inspirerende og hyggelig kveld.



Daal bhat er godt.
Foto : Marit Bakke

Medlemsmøte til høsten

På årsmøtet fikk styret fullmakt til å vurdere hva som kan gjøres for å få flere til å komme på medlemsmøtene og også vurdere om antall medlemsmøter skal reduseres. Styret har besluttet at det til høsten holdes bare ett møte. Vi vil prøve noe nytt og planlegger å holde et lunch-møte

lørdag 12. november, antakelig fra kl. 12. Temaet er "Det nye Nepal" – om den nye grunnloven (bl.a. om Nepal som føderal stat), forholdet bistand-misjonsarbeide, og sosiale endringer. Vi vender tilbake etter sommeren med navn på innledere og nærmere informasjon om tid og sted.

Styret ønsker alle en riktig god sommer !

Hvem tar seg av Nepals kulturarv

Hamro Patrikas redaktør er sosiolog og har som sådan i mange år vært faglig interessert i kulturpolitikk. Jeg har studert utviklingen av kulturpolitikken i Norge, Danmark og USA. I 1999 så jeg et skilt der det sto Ministry of Culture utenfor den gamle inngangen til Kaisher Palace, på hjørnet av det som i dag er Garden of Dreams. Jeg ble nysgjerrig på hva et kulturdepartement i Nepal gjør. Så de siste 12 årene har jeg undersøkt kulturfeltet i Nepal for å forstå hvordan kulturen har endret seg fra å være integrert i folks hverdagsliv til i sta-

dig større grad å bli en egen sektor der formålet er å ivareta kulturarven, dels for dens egen verdi, men like mye for å skaffe inntekter fra turistnæringen.

Å bevare kulturarven i Nepal er en kostbar affære. I det siste nummeret av Studies in Nepali History and Society (nr. 1, June 2010) har jeg skrevet om utenlandske organisasjoners og regjeringers støtte i form av penger og faglig ekspertise. En kort, popularisert versjon av artikkelen sto i et mars-nummer av Nepali Times, og gjengis nedenfor.



[HOME](#) [REGULAR](#) [COLUMNS](#) [POLL](#) [PHOTOS](#) [ARCHIVE](#) [VACANCIES](#) [BLOGS](#)

LIFE TIMES

Whose heritage is it anyway?

Preservation of Nepali culture risks becoming something done by foreigners for foreigners

MARIT BAKKE

FROM ISSUE #544 (11 MARCH 2011 - 10 MARCH 2011) | TABLE OF CONTENTS

[SUBSCRIBE NT](#) [PRINT](#) [REFER](#) [WRITE TO EDITOR](#) [SHARE](#)

Not long ago, I took some Norwegian friends for a walk through Thamel to Kathmandu Darbar Square. Though usually a 15-minute walk, this time it took us over an hour. My friends, amazed and intrigued, had to stop to look at small temples adorned with rice and flowers, monks in a monastery in a small square, wood carvings on house facades, shops so small they barely had room for goods and, finally, the big temples in Darbar Square.

Most foreigners coming to Nepal for the first time usually react in the same way – with awe. The kings of yore built numerous palaces and temples, partly as a display of power but also to invite respect and esteem from ordinary people. The construction and use of temples and religious objects were integrated with everyday life, supported by local guthis.

But then, for about 100 years, the Ranas neglected traditional temples and monuments. The government that came to power in 1951 was faced with an immense task of restoration. Who would take the responsibility to preserve Nepal's cultural heritage, and did anyone feel that it was even necessary?



KUNDA DIXIT

UNESCO archives in Paris document how international professionals (architects, anthropologists, conservationists) became involved in cultural heritage preservation in Nepal after 1951. They also show that, apart from requesting UNESCO for economic support, Nepali government agencies were reluctant to be actively involved in the actual work until the 1960s. A strained economy is part of the explanation, but the documents also indicate that politicians and public administration staff were not really interested.

American anthropologist Mark Liechty, who has studied Nepal since the 1990s, argues that this neglect stemmed in part from the Rana tendency to value foreign items as symbols of distinction, prestige, and power (that only they could display). Even with the end of the Rana regime, therefore, there was an elite reluctance to accept the advice of foreigners who planned to put indigenous Nepali culture in the spotlight.

During the 1960s, restoration was linked to cultural tourism, which itself could promote economic development, and government agencies became more active in collaborating with UNESCO, and other foreign governments and organisations. Monuments, buildings, and sites were studied, restoration costs were calculated, and professional people who could train local craftsmen were invited to Nepal. In 1979, seven sites of universal importance were put on the World Heritage list, among them Sagarmatha National Park, Lumbini, Bhaktapur, and Patan.

However, by designating a specific site or monument as part of universal cultural heritage, preservation has become very expensive, giving rise to two difficult questions. What happens to

Mallakonge på Durbar Square
Foto: Dag Norling



the indigenous culture when it is defined as being part of our universal heritage? Who has the economic responsibility for preserving monuments and sites, so they can be presented to an international audience, most of whom are foreign tourists?

For centuries, the construction and use of temples and religious objects in Nepal were integrated with people's everyday lives, very much supported by the guthis. Today, the financial basis for both private and state guthis is crumbling, making national as well as international organisations even more important for restoration work. Nepal is increasingly dependent upon foreign support in the cultural sector in the same way that

development aid in general has created a system of dependency. Thus, most restoration projects in Nepal have aimed at establishing open-air 'museums', such as the Bhaktapur Darbar Square, and excellent museums such as the one establishing open-air 'museums', such as the Bhaktapur Darbar Square, and excellent museums such as the one in Patan.

Being a foreigner, I appreciate that Nepal's rich cultural heritage is being taken care of through work such as that of the Kathmandu Valley Preservation Trust. At the same time, I cannot help but be concerned about indigenous culture becoming part of the tourist sector, separated from everyday life of Nepalis, from where it took root.

The Hollies kommer tilbake !

The Hollies-konserter i Oslo og Trondheim

I Hamro Patrika nr. 1 i år orienterte vi om planleggingen av nye konserter med The Hollies. Alt går etter planen, så finn fram øreproppene og forbered deg på humørfylte musikalske opplevelser: Lørdag 10. september 2011 kl. 20 på Sentrum Scene i Oslo og dagen etter, søndag 11. september kl. 20 i Olavshallen i Trondheim.

For de som ikke vet det, er The Hollies gruppa fra Manchester som tok over etter the Beatles i spillestedet the Cavern i Liverpool. På løpeseddelen for konsertene står det at the Hollies "har turnert kontinuerlig i snart 50 år og er blant 60-tallsbasert pop-musikk aller beste konsertband." To kvelder i mai 2010 spilte the Hollies til et fullt Sentrum Scene, og publikum sang med på klassikeren "He ain't heavy – he's my brother". Nå blir det nye muligheter – billetter kan kjøpes på: www.billettsservice.no eller 815 33 133.

Konsertene arrangeres i et samarbeide mellom the Hollies og Knut Skyberg. Overskuddet går til utviklingsprosjekter i Nepal, blant annet til Bayalpata Hospital i Achham (se HP nr. 1, 2011, side 4-11).

Marit Bakke

Bilder fra Palmstrøms samling

Vi fortsetter serien med bilder fra Arild Palmstrøms gave til Norge-Nepalforeningen, et hundretalls dias etter hans far Knut Palmstrøm som var på FN-opdrag i Nepal 1957



Kongelig parade i Kathmandu





Til Kirtipur med ved

Tunge bærer



HVA HAR SKJEDD SIDEN SIST ?

Godt (nepali) nyttår! I forrige nummer av Hamro Patrika meldte vi om at UML's partileder Jhala Nath Khanal var valgt som ny statsminister. Bakgrunnen for dette gjennombruddet var en avtale mellom Khanal og Maoistleder Pushpa Kamal Dahal som resten av UML ikke visste noe om – og som partiet, da avtalen ble lekket, heller ikke var enig i. Mistilliten mellom Khanal og resten av partiet nådde et høydepunkt da en Maoist nylig ble innenriksminister – noe som helt klart går mot UMLs partilinje. Madhesi Janadhikar Forum, det største partiet i tarai, sa på slutten av mars også ja til å bli med i Khanals regjering, og partileder Upendra Yadav er nå utenriksminister (ministerlisten står i Nepali Times, Issue # 552, 2011, On the blogs, May 4).

Da informasjons- og kommunikasjonsminister Krishna Bahadur Mahara (Maoist) ble innenriksminister tok partifellen Agni Sapkota over hans ministerpost, til store protester fra menneskerettighetsaktivister, som mener at noen som er beskyldt for forbrytelser mot menneskerettighetene ikke bør få en slik stilling. Maoist nestleder Baidya har i tillegg truet med boikott innenfor partiet fordi bare én minister kommer fra hans fraksjon. Forholdet mellom Dahal og Baidya var allerede spent etter at Sentralkomiteén på slutten av april bestemte seg for å støtte Dahals plan om å fokusere på grunnloven og fredsprosessen, heller enn revolusjonen. Partiet støtter dermed implisitt nestleder Baburam Bhattarai, og ikke Baidya. Samtidig har denne avgjørelsen dempet spekulasjonene om en splittelse av Maoistpartiet, med en fraksjon ledet av Dahal og en av Bhattarai.

I mellomtiden nærmer vi oss fristen for den nye grunnloven med stormskritt. Sjansen for

at grunnloven faktisk blir ferdig 28. mai er nå så godt som ikke eksisterende. Både Maoistene og UML er villige til å gå med på en forlengelse på maksimum seks måneder. Nå som også Nepali Congress hintet at de kan akseptere en utsettelse av fristen, begynner dette å se sannsynlig ut. Men veien dit blir ikke lett: Congress sier bare ja til en forlengelse når visse krav innfries, og også i tarai forventes det motstand. Volden som på slutten av mars begynte å øke i Sør-Nepal, med tre bombeattentat mot busser, blir oppfattet som et forsøk på å stoppe en slik forlengelse. Blant de kontroversielle spørsmålene er fortsatt hva slags føderalisme Nepal skal ha.

Den politiske uroen har bidratt til at turistene avbestiller og turistnæringen anklager politikerne for å ha sviktet Nepal Tourism Year. Videre vier nepalske medier for tiden mye oppmerksomhet til antikorrupsjonsarbeidet i landet. Høyesterett har blant annet bekreftet en streng korrupsjonsdom mot en tidligere minister og leder av Nepali Congress, og flere liknende undersøkelser er i gang. På slutten av april ble i tillegg to medlemmer av den grunnlovgivende forsamlingen arrestert på grunn av mistanke om misbruk av diplomatpass. Og da finance secretary Rameswor Khanal, som er kjent for sin integritet, trakk seg fra jobben etter uenighet med finansministeren – det sies at ministeren ikke var villig til å støtte undersøkelsen av en momsskandale blant forretningsmenn – var det flere som krevde at han skulle gå av. Dette har imidlertid ikke skjedd.

Til slutt er det også verdt å vite at

- omkring 500.000 studenter tok SLC eksamen i slutten av mars
- sedler med bildet av kongen fra nå av må byttes til ikke-kongelige rupees i banken
- det kinesiske forsvaret har lovet 1.42 milliard rupees i militær støtte til Nepal
- Bhutans statsminister utelukker Indias involvering i flyktningekrisen
- den nepalske regjeringen til slutt hentet hjem nepalerne som jobbet i Libya, og at
- den planlagte landsomfattende folketellingen begynner i juni.

Annelies Ollieuz